

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 60 izdatnega stolpca mali 80 vinarjev, sredni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 18, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Posamezna številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Kako so delali klerikalci s kmetom in kako mu rekvirirali živino.

SLS. med vojnimi liferanti. — „Deželno mesto“, korito za živinske mešetarije. — Na pritisk in pod zaščito SLS. prisilne rekvizicije. — Kmet ni več gospodar čez svojo živino. — Drugi so plačevali vole 1 kg po 6-8 K, ko so klerikalci našemu kmetu rekvirirali živino po 2 K. — Bolj ko je kmet ubogal župnika, bolj ga je tepla farovška šiba. — Kupec dobička od kmečkih žuljev vsak dan večji. — Sele revizija po vojni je razkrila resnico, preje so skrivali, prikrivali in zakrivali. — Tekom dveh let samo z govejo živino deset milijonov čistega dobička.

Z denarjem delali kot svinja z mehom. — Zaslužiti bi morali vsaj 30 milijonov pri tem, kar so plačali kmetu. — Revizijsko poročilo pravi, da so zamolčali iz bojazni pred kmetom in konsumentom šest in pol milijonov kron dobička. — Mašili so luknje zavrženega klerikalnega gospodarstva. — Samo za izgubo pri ogrski masti so plačali nad tričetrtil miliona, za medvodske krave pa eden in tričetrtil miliona izgube. — Revizijsko poročilo pravi, da se je poldrugi milijon dobička razdelilo največ v politične agitacijske namene. — Glavni namen vnovčevalnice delati milijonske dobičke. — Kakor vseh vojnih liferantov, drži se tudi SLS. oderuški duh. — Tako je SLS. dokazala svojo ljubezen do ljudstva. — Ali bodo izkoriščanci 28. novembra še glasovali za SLS?

Leta 1916. je bila v vrstah SLS. še najlepša sloga. Klerikalni generali so si takrat prav po bratovsko delili žalost in veselje in nepopisno zadovoljstvo se je lotilo vseh merodajnih gospodov SLS., ko se je načelniku njihove stranke posrečilo ustanoviti meseca junija takozvano „Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine“. Klerikalna gospoda se je takrat zavedala velikega dogodka, in znala je, da ni majhna stvar, ako komu nakloni avstrijska vlada vojne dobave. Živinska vnovčevalnica se je pa ustanovila baš s tem namenom, da zaklada s klavno živino avstro-ogrske armade. Vodstvo te vojne dobave se sicer ni poverilo SLS. kot taki, pač pa so si pridobile popoln vpliv na poslovanje zavoda takrat najvplivnejše in najmerodajnejše osebe v stranki. Izrečno poudarjano, da je v SLS. vse odobraval, da je šel načelnik stranke med vojne liferante ter da je dr. Šusteršič prevzel pod firmo deželnega glavarja vodstvo živinske vnovčevalnice.

Ne samo pri vodstvu SLS., temveč tudi po deželi je bilo veliko veselje, ko se je ustanovilo „Deželno mesto“. Priprosti pristaši SLS. sicer niso vedeli, kaj hoče njihova stranka z živinsko vnovčevalnico, ker so pa gospodje župniki in kaplani stvar priporočali, je vse prikimavalo. Zadovoljstvo je bilo tem lažje doseči, ker je SLS. naenkrat povabila v Ljubljano celo četo najuglednejših posvetnjakov, katerim so pri vnovčevalnici razodeli, da je pridobljeno zanje prav lepo in dobro ugledno korito. „Deželno mesto“ je namreč potrebovalo veliko število zaupnikov, takozvanih komisijonarjev, katerih glavna naloga je bila dobivati od kmeta živino ter jo potom vnovčevalnice oddajati vojaštvu. Prav nič čudnega ni bilo, da se je vse trgalo za službo komisijonarjev; saj je bila prva dobrota tega poklica oprostitev od vojne dolžnosti. Razven tega pa je bilo s to službo zvezanih še vse polno drugih dobrot, od katerih ni bila najmanjša, da se je prav dobro služilo.

Zadovoljstvo z „Deželnim mestom“ pa ni dolgo trpelo. Tudi najbolj omejeni pristaši SLS. so začeli kmalu na svoji lastni koži čutiti slabe posledice ustanovitve vnovčevalnice. V začetku je „Deželno mesto“ od kmeta kupovalo živino. Tudi še precej dobre cene jim je dajalo, da bi se jim bolj prikupilo. Čim bolj pa so po drugih deželah cene živine rastle, tem bolj krčevito je vnovčevalnica pritiskala, da bi ostalo pri starih, nizkih cenah. Bolj ko je kmet trdil, da ne da več živine po nizkih cenah, bolj in bolj sitni so postajali

mešetarji „Deželnega mesta“ ter si na vse mogoče načine prizadevali, da izvabijo od živinorejca živino. Od lepega pa do grdega je bila samo majhna pot. Prav kmalu je namreč začela vnovčevalnica nastopati z žuganjem in s silo. Ne oziraje se na to, da tvori kmet glavno moč SLS. ne glede na kmečke koristi, so začeli voditelji SLS. pri vladi zahtevati, da naj se začne kmetom živina s silo jemati, ako je ne bodo dali izlepa. Vlada se je nekaj časa obotavljala, končno pa je v to le privolila. Tako so se uvedle na pritisk in pod zaščito SLS. po celi deželi prisilne rekvizicije živine.

Od tedaj naprej ni bil kmet več gospodar čez svojo živino, četudi jo je moral z največjim trudom rediti. Kmet ni smel nič več sam odločati, ali hoče živinčce prodati. Prišel je ukaz, in ponižno je moral odvezati verigo in hajd z živino tja, kamor so hoteli vsegamogočni gospodje vnovčevalnice. Pripravljena je bila žandarmerija in „habtaht“ so stali vojaki, ki so samo čakali, da priženejo na sejnišče vnovčevalnice kmeta in živino, ako bi on sam ne ubogal. Tudi o prodajnih cenah sedaj kmet ni imel več besede. Za tisti denar, katerega je vnovčevalnica hotela, ji je moral izročiti živino. A kakšne so bile cene! „Deželno mesto“ in njeni komisijonarji so plačevali kmetu vole po 2-40 do 2-70 K, drugo goved po 2 K do 2-40 K takrat, ko je kmet na Hrvaškem dobil za živino že 6 do 8 K za 1 kg žive teže. Pa še to se ni pošteno izplačalo. Živino so kupovali in prevzemali navadno ljudje, ki pred vojno še krave od vola niso ločili! Katera žival je boljše ali slabše vrste, niso poznali. Zato so mislili, da je najboljša, ako vse za slabo zaračunajo. Tudi so imeli naročilo, da morajo na kmeta kar najbolj pritiskati in mu, če le mogoče, pri vsakem repu odtegniti kar se da. Na ta način so se ljudem godile pri tehtanju najgrše krivice. Največkrat kmet še tistega ni dobil, kar bi moral dobiti, četudi bi se mu zaračunalo po nizkih cenah. Kmet je godrnjal, tožil, vzdihoval, a vse skupaj ni nič pomagalo. Bolj ko je ubogal župnika, bolj brezobzirno ga je drla vnovčevalnica, to od SLS. ustanovljeno, od njenih generalov vodeno in v začetku tako hvaljeno „Deželno mesto“.

Uspeh ni izostal. Namesto, da bi se stekal dobiček v žepu živinorejca, zgubil se je po grlih in po žepih komisijonarjev, vnovčevalnica si je pa vsak dan povečevala s kmečkimi žulji kupec dobička.

Dokler je vladala v deželnem odboru vsemogočna SLS., ni nihče drugi kot vodstvo te stranke vedelo, kakšen dobiček se dela pri „Deželnem mestu“. Šele, ko je v Jugoslaviji nastopila Narodna vlada, in so v njej tudi pristaši drugih strank dobili vplivno moč, se je pokazalo, kako se je gospodarilo in delalo pri vnovčevalnici. Sedaj je vsled revizije deželnega gospodarstva marsikaj očito, kar je bilo preje varno skrito.

Dognano je, da je ostal uspeh kupčij tajan, ker je izdajal načelnik SLS. kot glavar svoje ukaze glede zaračunbe posameznih izdatkov in sestave bilance tajno in na tak način, da večkrat celo računski uradniki vnovčevalnice niso vedeli, pri čem da so. Vrhutega je bila temu uradništvu naročena stroga molčečnost. Skrivali so, prikrivali in pokrivali.

Glavno kupčijo je imela vnovčevalnica z govejo živino. Dobavljala je avstro-ogrske armadi vole, krave in drugo goved. Ta kupčija je bila — kakor pravi revizijsko poročilo — sijajna. Tekom dveh let je napravila vnovčevalnica samo z govejo živino skoraj deset milijonov kron čistega dobička. Kupčija s telei in prešči sicer ni bila tako sijajna, vendar si je vnovčevalnica tudi pri tej stvari napravila malo manj kot poldrugi milijon kron dobička. Kdor je videl, kaj so počeli komisijonarji in kako se je sicer gospodarilo pri vnovčevalnici, kako so se dajale napitnine in nagrade, provizije, kako po živinski se je ravnilo z živino, s krmo, s steljo in sploh z vsem, se mu mora, navzlic temu, da je dobiček tako ogromen, vendarle čudno zdeti, kje se je vzela, kajti z denarjem so delali kakor svinja z mehom. Ako bi se denar tem ljudem le malo smilil, morala bi vnovčevalnica zaslužiti vsaj 30 milijonov kron. Tako grdo so drli kmeta. Na drugi strani so pa skubili tudi konsumenta, kateremu so prodajali za drag denar meso. SLS. in njeni voditelji so se tega prav dobro zavedali! V oficijelnih bilancah od prvih dveh let so zamolčali skoraj šest in pol milijonov kron dobička. Revizijsko poročilo pravi, da so ga skrivali iz bojazni pred kmetom in konsumentom.

Načelnik SLS. je uporabljal kot deželni glavar dobiček vnovčevalnice v glavnem zato, da je z njim mašil luknje raztrganega in zavoženega deželnega gospodarstva.

Med drugim se je plačalo za izgubo pri masti, ki je bila kupljena na Ogrskem, 767.000 kron. Za posestvo Mala Loka in pokritje denarnega primanjkljaja pri gospodarstvu tega posestva se

je izdalo 182.000 kron, za primanjkljaj pristave v Medvodah en milijon 750.000 kron, za podpiranje aprovizacijskih odborov na deželi 300.000 K, za povzdigo živinoreje 1.500.000 kron itd.

Po kakih načelih se je uporabljal dobiček, pove revizijsko poročilo takole: „Komu in koliko naj se izplača, o tem je odločal edino le deželni odbor. Obračale so se nanj z vlogami za podporo različne osebe in on je reševal te vloge na ta način, da je dovolil podporo, določil pa, da jo izplača vnovčevalnica. To dovoljevanje se je vršilo največ v agitacijske namene... Samo pod naslovom, promoviranje bikov in mrjascev se je izdalo okroglo 50.000 kron, na drugih podnaše živine. Kar se je pa iztisnilo iz kmečkih

porah, kakor vsled nesreč pri živini, za povzdigo nje drobnice itd., se je izdalo okroglo 20.000 K“. Tako pravi revizijsko poročilo. Te vsote danes niso tako strašno velike, a pomisliti treba, kaj so pomenile takrat, ko so se delile!

Kakor vidimo, je bil glavni namen vnovčevalnice, delati milijonske vojne dobičke. Mesto, da bi se oškodoval vojni erar, se je njemu na ljubo pritiskalo le na kmeta. Gospoda od SLS. se avstrijskemu vojaštvu ni nikdar hotela zameriti. Kakor je agitirala za vojsko, da so drli fantje v strelske järke, ravnotako je po zaslugi SLS. avstrijska vojska požrla na tisoče in tisoče glav žepov in odtrgalo ustam konsumentov, porabljala je SLS. — kar potrjuje revizijsko poročilo —

največ za podkupovanje in podpiranje političnih somišljenikov SLS. Dobrot so bili seveda deležni le vplivnejši farovski ljudje. Navadni pristaši SLS. so bili tudi tu tepeni in prikrajšani. Bolj ko jih bom tepla — je mislila SLS. — bolj ponižni bodo in bolj me bodo imeli radi. S tem, da je SLS. uvedla in vodila skozi cel čas vojne „Deželno mesto za klavno živino“, je z dejanji dokazala svojo „ljubezen“ do ljudstva. Kakor vseh vojnih liferantov se drži tudi SLS. odušni duh.

Na tisoče in tisoče izdanih lastnih mož, ki so bili od vnovčevalnice izkoriščani, sedaj upravičeno vstaja, krči pesti in kliče po maščevanju.

Klerikalni poslanci, voljeni od slovenskega ljudstva leta 1911. so bili tisti, ki so v državnem zboru na Dunaju glasovali za vojaško postavbo, po kateri je Avstrija kupovala nove tope in nove puške, najemala od ljudi vojna posojila ter pobirala v vojsko vse moške od 18. do 50. leta. Še osel gre samo enkrat na led. Slovensko ljudstvo, ali se boš Ti še naprej dalo goljufati od SLS?

Nekrop, ne voda.

Iz vseh strani dežele nam dohajajo vesti, da se pravi naprednjaki zopet zbirajo na boj. Priznati moramo, da so se v zadnjih mesecih spustili na razna pota, vsi seveda z idealom, da vržejo klerikalizem. Ker so drugi (in ne demokrati) iz kratkovidnosti preprečili enoten nastop protiklerikalnih strank z eno samo parolo: „Duhovščina proč od politike“, moramo nastopiti tudi sami. Skraja je vladalo razpoloženje nekakega strahu, da nastop ne bo močan dovolj, zdaj pa se vidi povsod, da je bilo prav, da sami sebe ne zavržemo: *napredna ideja na Kranjskem je močna.*

Kmečko gibanje je premaknilo težišče boja od glavnega sovražnika. Reklo se je, da je stanovsko geslo pravo geslo. Volilna borba pa kaže čisto nekaj drugega: gre le za to, *ali bodi kmet podložen farovžu ali ne.* Če je kmet pripravljen biti za čredo duhovnom, potem lahko dela vse in ima SLS. zanj v omari več programov: enega za kmete pod imenom „Kmečka zveza“, drugega za delavce, t. j. za organizacijo kmečkega delavca proti kmetu, tretjega za obrtnika. Povsod pa gre za isto: *za nadvlado političnih duhovnov.*

Če odpremo „Domoljuba“, je vsaka druga notica o dr. Zerjavu. O njem se klerikalci sanja po noči, nje straši njegova podoba neprestano. On je danes nosilec boja proti klerikalizmu, pa najsi to nekateri napredni elementi na deželi tudi hočejo pozabiti.

Čujemo, da nekateri nasedajo klerikalni laži, da je dr. Zerjav predpisal nekake maksimalne cene za živila. To seveda ni resnica, vse to pišejo samo taki, ki imajo laž vedno na jeziku. Ko je dr. Zerjav prišel v Ljubljano na vlado, je bila par dni prej izdana iz Beograda stroga naredba, da morajo biti cene v prodajalnah javno označene. To naredbo je bilo seveda treba izvajati, ker so od klerikalcev in komunistov nahujskani delavci sicer grozili z revolucijo. Obenem je dr. Zerjav predlagal, naj se odpravi Vnovčevalnica, Žitni zavod in vsaka maksimalna cena, ker to nič ne koristi in ljudi samo razburja brez potrebe. Samo demokratom se je zahvaliti, če imamo danes prosto kupčijo, kajti oni so odpravili vse vojne omejitve.

Glavna stvar v naši deželi pa je boj s klerikalci. Ali ste razumeli Vehovčev slučaj? To je eden izmed tisoč drugih! Ali ste videli, kako je v

sršenovem gnezdu završalo, ko je dr. Zerjav dregnil v demobilizacijsko svinjarijo? Ali ste videli, kako so zakričali, ko je dr. Zerjav napodil Dimnika in Mrcino v Devici Mariji v Polju, tatinsko županstvo v Škofji Loki in razgnal korupcijo na lgu in v Dobrovi? Komaj so bili klerikalci nazaj, so hiteli, da imenujejo za gerente one nepoštenjake, ki jih je od občinskih in aprovizacijskih korit poglala demokratska vlada.

V naši deželi zdaj še ne gre samo za stanovske boje: gre za to, *ali pride Šusteršičev duh v upravo nazaj ali ne.* Glejte, v Kočevju na glavarstvu je neki Maršič, ta naše gostilničarje preganja, da je groza. V Radovljici je na glavarstvu neki Hubad, ta je zapiral Sokole brez preiskave! V Ljubljani je na glavarstvu neki Golja: svojim prijateljem na Polju je podaljšal lov za več let in oškodoval s tem občino, napredne župane preganja na vse strani. Ali je to prav?

Tega ne bo konec, *dokler ne pridejo na krmilo demokrati.* Ko je bil dr. Zerjav na vladi, se je vsa dežela oddahnila in klerikalci so lezli v luknje kakor ščurki.

Naš glavni bojni klic je torej: *dol s klerikalizmom.* Nobene vode, nobene mlačnosti in polovičarstva ne maramo. Klerikalci se nič ne sramujejo izobraženih voditeljev. Ko so imeli dr. Šusteršiča za vodjo, je bila njih stranka najboljše peljana. Ta je vedel za vse, kje se mora pritiskati in prijeti.

Za nas je neumnost, da odbijamo od kmetov take ljudi, ki kaj znajo. Kaj se jih bojimo, ker jih „Domoljub“ napada? To jih povzdiguje v naših očeh. To je znamenje, da so trn v peti klerikalcem. To je znamenje, da bi bilo škoda, če bi jih ne spravili naprej. Zato pa se ne moremo ogreti za vodo, ampak mi hočemo *živiti ogenj*, ki naj nas ogreje: mi bomo volili dr. Zerjava.

Ministrski predsednik ki nam dela sramoto.

Nikdar nismo dali veliko na beograjske radikalce Protičeve, Vesničeve itd. vrste, nikdar tem ljudem nismo zaupali in — imeli smo prav. Ko bi ti radikalci bili res pošteni narodna stranka, se gotovo ne bi zvezali s klerikalnimi avstrijskimi pristajši dr. Šusteršiča, ki je vedno prodajal koristi in pravice naroda za koristi svoje stranke in osebe. Klerikalci se sicer izgovarjajo, da

so Šusteršiča vrgli iz stranke, ampak to ni nobeno opravičenje, ker oni so Šusteršiča vrgli šele potem, ko je bilo že vsakemu otroku jasno, da je njegova politika propadla in vrgli so ga zato, da rešijo stranko. V resnici je za Šusteršičeve grehe in izdajstva sokriva vsa klerikalna stranka v svoji celoti, ker ga je desetletja navzlic njegovemu izdajniškemu početju podpirala in zagovarjala pred ljudstvom.

Vse to je bilo radikalcem dobro znano in vendar so sklenili s klerikalci tesno zvezo, kar pomeni, da od klerikalcev niso nič boljši, da so njim enaki, ker združujejo se vedno le one stranke, ki so si medsebojno sorodne.

Sedanji ministrski predsednik dr. Vesnić je prototip radikalca in ta človek nas je v Santa Margheriti v Italiji sramotno izdal Italijanom, ker je na vse italijanske zahteve takoj pristal in je končno celo priznal — pravičnost italijanskih zahtev ter krivil hrbet pred italijanskimi množicami kot najbolj dresiran lakaj, pozabivši pri tem popolnoma na svoje dostojanstvo in na dostojanstvo naroda, ki ga je pri pogajanjih zastopal.

Večkrat se je že zgodilo, da so morali zastopniki kakega premagane naroda podpisati prav poniževalni mir in so to tudi storili, ampak pri tem niso pozabili na svoje dostojanstvo in so ostali ponosni, zapojejo v moč svojega naroda, ki bo njemu storjeno krivico maščeval. Tako so se vedli Francozi, ko so morali l. 1871 podpisati in sprejeti mir pod zelo težkimi pogoji! In pogledimo kako ponosni so ostali po svetovni vojni Nemci navzlic naravnost poniževalnim mirovnim pogojem!

Naš ministrski predsednik dr. Vesnić je pa zastopal državo, ki ni bila premagana v vojni in vendar se ji hoče otepi lep kos njenega ozemlja! Res je, položaj naše države sedaj ni ravno preveč ugoden in morda ni bilo drugega izhoda kot sprejeti vse italijanske zahteve. Položaj našega ministrskega predsednika je bil silno težak, to vemo, ali ako je že ob nepremagljivih okoliščinah bil primoran podpisati sramotni dogovor z Italijo, bi to storil, odšel na vlak in se odpeljal v Beograd, kjer naj bi delal načrte, kako popraviti krivico, ki se je storila narodu, ki ga je on zastopal v Santi Margheriti.

On tega ni storil, on ne samo da je podpisal sramotni dogovor z Italijo, po katerem ostane približno pol milijona Jugoslovancev v italijan-

skem suženjstvu, temveč se je podvizal, da je še sam ponižal in osramotil svoj narod s tem, da je v svoji brzozavki klečel pred grbom na italijanskem kraljevskem prestolu in da je javno — ne da bi ga kdo vprašal za njegovo mnenje — izjavil, da je sporazum pravičen in da so tudi Italijani dosti žrtvovali.

Vsi Jugoslovani bi se morali pri takem stanju stvari resno vprašati: ali spada dr. Vesnić še na mesto ministrskega predsednika? Ali more ta človek, ki nas je tako ponižal in osramotil pred vsem svetom, še dalje ostati na čelu naše vlade?

V vsaki drugi državi bi bil tak človek politično ubit in ne bi nikdar več prišel na površje. Dr. Vesniča bodo pa radikalci in klerikalci gotovo še dalje držali na površju, da bo svetil daleč naokoli s svojo popolno nesposobnostjo. Volitve so blizu. Vrzimo pri nas Vesničeve zaveznike, klerikalce, demokrati v drugih delih države bodo pa vrgli Vesniča samega in njegove pristaje!

Po podpisu pogodbe.

Naši delegati, di so v St. Margheriti podpisali ono sramotno pogodbo z Italijo, so odšli iz Italije in v soboto zvečer bi se imeli peljati s posebnim vlakom skozi Ljubljano. Ker pa je dr. Vesnić že medpotoma zvedel, da ga hoče Ljubljana njegovim „zaslugam“ primerno pozdraviti, je napravil tako, da se je ustavil nekje na Notranjskem, ki bi po njegovi priložitvi imelo ostati italijansko, in se je peljal skozi Ljubljano pozno po polnoči kakor kak tihotapec, ki se mora skrivati. Pa odgovor bo vseeno dal, če ne v Ljubljani, pa v Beogradu!

Včeraj so bili v vseh večjih mestih Jugoslavije množično obiskani protestni shodi proti pogodbi z Italijo. Na vseh shodih so govorili zastopniki vseh strank, ker vprašanje naših mej je splošno narodno vprašanje. Na ljubljanskem shodu so bile soglasno sprejete naslednje resolucije: Jugoslovani vseh političnih strank, zbrani dne 14. novemb. 1920 v veliki dvorani hotela „Union“, *protestirajo z vso odločnostjo* proti odcepljenju 600.000 Jugoslovancev, med temi tretjino slovenskega naroda, od Jugoslavije in proti njihovemu priklopljenju k Italiji, kakor to predvideva dogovor z dne 10. t. m., izsiljen naši državi v St. Margheriti Ligure; *izjavljajo* neprikrito, da slovenski narod nasilja, s katerim se njegov najzavednejši del proti svoji

Nekateri lahkoverni ljudje so zadnje krajcarje vtaknili v vojno posojilo, ko so jim duhovniki s prižnic priporočali, da bodo nesla vojna posojila visoke obresti. Tako so spravili klerikalci tisoče ljudi ob vse denarje.

Na kmetih je večna vojna s farovžem. Ne bije se pa boj za kmetska stanovska vprašanja, marveč za to, kdo je naprednjak in kdo je farovski kimovec. Kdor je res naprednjak, bo 28. novembra volil demokrate.

volji izročila iz enega suženjstva v drugo še hujše ter obsoja na gospodarsko, kulturno in politično smrt, ne priznava in ga nikdar ne prizna ter da ne bo miroval, dokler se ne popravi krivica, storjena s tem dogovorom, ki je najbrutalnejša kršitev samoodločbe narodov in ki kruto nasprotuje odločnim velesilam ponovno in svečano tekom svetovne vojne podanim izjavam, da se bore za svobodo malih narodov; pričakujejo, da kompetentni faktorji tega izsiljenega dogovora ne ratificirajo; opozarjajo italijansko javnost, da ne

Najhujša šiba božja za Slovence je farovška gospoda. V konstituenti se bo odločilo, ali naj ostane farovška moč še naprej taka kot je bila.

Politični pregled.

Včerajšnje „Jutro“ priobčuje lep članek, v katerem govori o naši nezavednosti,

katere posledica je, da vse godrnja, nihče ni zadovoljen z Jugoslavijo, prav malo je pa takih, ki bi delali in s tem pomagali urediti državo in jo dvigniti na višino. Ti delavni zavedni ljudje, ne govorijo in ne zabavljajo, pač pa so nezadovoljni oni, ki so radi svoje nedelavnosti sokrivi na neurejenih razmorah v državi. Zabavljati in rušiti je lahko, težko pa delati in graditi in razmere v državi ostanje toliko časa neurejene, dokler bo med nami več takih, ki samo zabavljajo in rušijo, kot pa oni, ki delajo in gradijo.

Odkar je na Koroškem zopet avstrijska uprava, se Slovincem na Koroškem prav slabo godi,

ker jih Nemci preganjajo in zatirajo na vse mogoče načine. Celo aprovizacije so za Slovence zaprte, v njih dobivajo potrebna živila samo Nemci in nemčurji. Dolžnost naše države bi bila, da se zavzame za naše koroške rojake na ta način, da ukine vsak izvoz živil od nas v Avstrijo, ki bi se rada z našimi živili prehranjevala, pusti pa stradati naše sorjake na Koroškem! To lahko naredimo in prepričani smo, da bodo na Koroškem Slovenci ravnotako prekrbovani z živili kot Nemci in nemčurji, ako le postavimo Avstriji to kot pogoj za nadaljnje pošiljatve naših živil.

Sporazum, dosežen med našimi in italijanskimi zastopniki glede naše meje na zapadu je izzval

nepopisno ogorčenje v celi Jugoslaviji in včeraj so bila protesta zborovanja po vseh večjih naših mestih, posebno v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Ministrski predsednik dr. Vesnić in minister zunanjih zadev dr. Trumbić ne bosta sprejeta v domovini pri povratku posebno prijazno, posebno dr. Vesnić ne, ki ne samo da je podpisal za nas sramotno pogodbo, temveč je celo klečaplazil pred italijanskimi mogočniki, kakor da bi bil ministrski predsednik kake afriške zamorske republike in ne velike in močne Jugoslavije, ki bo še enkrat Italiji pokazala svojo močno pest! Govori se, da je naša delegacija prekoračila mejo po-

more biti govora o prijateljstvu med italijanskim in jugoslovanskim narodom, dokler traja to nasilje; sporočajo zaslužnjem bratom pozdrave in zagotavljajo, da jih nikdar ne zapuste ter jih pozivljajo, naj neustrašeno vztrajajo v težkem položaju do dne, ko bodo danes že svobodni bratje tudi njim mogli podati svojo rešilno roko ter jih pritisniti na svoja prsa. Ta resolucija se ima po sklepu shoda izročiti vladi ter Njegovemu Visočanstvu prestolonasledniku regentu Aleksandru.

puščani, ki ji je bila stavljena in v tem slučaju spadajo njeni člani na zatožno klop, Jugoslavija pa takemu dogovoru kratkoma ne prizna veljavnosti!

Bolgarski ministrski predsednik Stamboliski se zelo trudi, da bi se ustvarili čem boljši medsebojni odnosi

med Bolgarijo in Jugoslavijo in misli posetiti v decembru ne samo Beograd, temveč tudi Zagreb in Ljubljano. Upamo, da najde Stamboliski v vseh treh jugoslovanskih središčih dovolj razumevanja za svoja stremjenja in da ni daleč čas, ko bo pozabljena preteklost in bomo začeli korakati vsi Jugoslovani — tudi Bolgari — boljši skupni bodočnosti nasproti.

Madžarji morajo ratificirati mirovno pogodbo in tudi pri tej priliki izjavljajo odkrito, da bo ta

ratifikacija samo formalna in se sploh vedejo kot užaljen narod, ki se mu dela velika krivica. V resnici se Madžarji ne bi smeli pritoževati nad kako krivico, ker ozemlja, ki so jih izgubili, niso njihova, ampak nam bi lahko služili za vzgled kot samozavesten narod, ki se brani do zadnjega, medtem, ko naš ministrski predsednik govori takrat, ko izgubljamo pol milijon naših sorjakov, o „pravičnem“ sporazumu! Tudi žugajo Madžarji, da se bodo zopet približali svojim starim zaveznikom Nemcem, ki se jim je zgodila ravno taka „krivica“ kot njim. No, pa hudega iz tega ne bo nič!

Kandidatna lista
za volilno okrožje Ljubljana-
Novo mesto.

I.
Kandidati po členu 13. volilnega zakona:

1. Dr. Gregor Žerjav, poverjenik za pravosodje v Ljubljani;
2. Engelbert Franchetti, brivski mojster, načelnik „Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“;
3. Ivan Benčina, posestnik in trgovec v Starem trgu pri Ložu;
4. Karol Müller, posestnik v Črnomlju;
5. Ivan Rus, posestnik in lesni trgovec v Brežah pri Ribnici;

6. Lovro Oblak, posestnik na Trati pri Poljanah;
7. dr. Milko Brezigar, narodni predstavnik v Ljubljani;
8. Jakob Jesih, posestnik in mesar v Rudniku pri Ljubljani;
9. Mijo Grobotek, trgovec v Boh. Bistrici na Gorenjskem;
10. Ferdinand Seidl, vladni svetnik v Novem mestu;
11. Ivan Jošt, lekarnar v Krškem;
12. Luka Jelenc, šolski ravnatelj v Ljubljani.

II.
Kandidati po členu 14. volilnega zakona:

13. Dr. Albert Kramer, glavni urednik v Ljubljani;
 14. dr. Rihard Karba, lekarnar v Kranju;
 15. dr. Tomo Zarnik, zdravnik v Zagorju ob Savi.
- Njih namestniki:
- ad 13. Dr. Pavel Pestotnik, profesor v Ljubljani;
- ad 14. dr. Vladimir Ravnihar, poverjenik za socialno skrbstvo v Ljubljani;
- ad 15. dr. Vekoslav Kukovec, minister za socialno politiko v Beogradu.

Dopisi.

Polenšak. Naš preljudi črnosuknež Poplatnik, kliče v 43. številki „Slov. Gospodarja“ občino, glavarstvo in celo sodnijo na pomoč, da iztira 70letnega vpokojenega državnega uslužbenca iz vasi. Ta starček seveda ni nikomur nič žalega storil. Naš dobri pastir se ga je ustrašil, ko je zvedel, da je omenjeni vpokojenec že marsikateremu črnemu petelinu, ki se je preoholo obnašal, postrigel peruti. Ker ima naš župnik dokaj nemirno vest, je začel takoj ščuvati gospodinjjo, kjer je stanoval vpokojenec, da ga vrže brez vsake odpovedi na cesto. Poklical je vso Sodomu in Gomoro na revnega starčka. Za taka dejanja mu seveda ni moglo iti nobeno oblastvo na lim. Moj dragi zamožek, v oblasti še naše ljudstvo ni izgubilo zaupanja, pač pa popolnoma v tebe, petelinček! Govori se celo, da večina pobožnih faranov moli vsak večer „Oče naš“, da jih Bog reši g. Poplatnika. — Bilo bi treba daleč na okrog iskati tako samopašnega človeka, kakor je naš duševni pastir. Tukajšnji domačin g. Janko Lovrec, ki se je povrnil po desetih letih iz Amerike je podaril faranom prelep spomenik, ki bi se naj postavil v spomin žrtvam svetovne vojne. Občina in cerkveni konkurenčni odbor so soglasno sklenili, da postavijo ta spomenik na vaškem in deloma na cerkvenem prostoru. Pa tudi temu spomeniku, ki je naravnost kras vasi, je pokazal naš župnik svoje rogece. Najprvo je nesramno obrekoval razpriznice blagega darovalca in naravnost pozival farance, da takoj odstranijo spomenik. (Pri tej priložnosti se je napihoval in sam sebe povelečeval, češ da je on prva oseba v fari. Oj, blagor njim, ki so ubogi na duhu...). No, ker se je tej njegovi neumni želji vsak pameten človek smejal, se je zaletel na pomoč k ob-

čini, orožništvu in glavarstvu, pa seveda vse zaman, ker že skoro vsak otrok ve, da je lastnik občinskega zemljišča občina, cerkvenega pa cerkveni konkurenčni odbor. — Moj dragi „Juža“ bodi prepričan, da bo naš spomenik stal tam, kjer stoji, še tudi takrat, ko o Tebi nikdo več sanjal ne bo. Sicer pa upamo, da se boš v doglednem času poslovil od nas, ker se v župniji že prav pridno dela na to, da prestopimo vsi h pravoslavni veri. — Zavednemu Jugoslovancu in demokratu g. Janku Lovrecu pa izrekamo na tem mestu prav srčno zahvalo za prekrasen spomenik. — **Polenšani.**

Z Bleda. Na Bledu je veliko agitacije. Narodnim socialcem ne gre posebno dobro, ker so postavili Florjančiča za kandidata. Tako je prav, vsak glas, ki se izgubi za narodne socialce, je za napredno stvar izgubljen in je torej nevede v korist klerikalcem. Vsem se smili dr. Jamar, ki je padel na narodno-socialno listo, kakor Pilat v Kredu. On pač druge reči razume, politike pa ne. Da pa pojde pri prvi veliki odločitvi polena metat JDS. in SKS., tega od njega ni nikdo pričakoval. Za Bled prideta resno v poštev le SKS. in JDS. Skraja so nekateri mislili, da je prepovedano JDS. voliti. Zdaj pa bolj premišljajo in pravijo: Morda pa bi za Bled le dobro bilo, če bi se odločil za demokrate. Oni bodo največja stranka v državnem zboru. Ker imajo na čelu najspodobnejše može, bodo imeli gotovo več ugleda, kakor kakšna mala stranka novincev. Če bo na Bledu dosti glasov tudi za demokrate, bo le dobro za Bled, ki rabi pomoč, pa ne od banatskih kmetov, ampak od beograjsčanov, ki pridejo k nam v goste. Obrtniki seveda tudi vidijo, da je zanje ugodnejše voliti JDS., ker tu lahko skoz spravijo *Franchettija*, ki res o obrtniških zahtevah kaj razume. Napredne stranke seveda niso v prepiru, ker vsem je pred očmi, da treba vreči klerikalce, a Blejci bodo sprevideli, da bo za naš narod, za delo v parlamentu in tudi za Bled dobro, če pridejo v Beograd tudi dr. Žerjav in tovariši.

Beleške.

b. Za ljubljansko okolico je kandidat JDS. g. Jakob Jesih, mesarski mojster in posestnik v Rudniku pri Ljubljani. Naši zaupniki so se odločili zanj, ker je ugleden in znan daleč okrog Ljubljane. Pri raznih organizacijah si je stekel zasluge za kmeta in za obrtni stan. Zlasti se je potegoval za svobodo nakupa in prometa z živino, da se ustreže upravičeni zahtevi kmetov, ki nočejo nič slišati ne o izkaznicah ne o Vnovčevalnici. Prepričani smo, da bo g. Jesih povsod vneto zastopal interese okolice. Zlasti nas pa veseli, da je g. Jesih neizprosno nasprotnik politikujoče duhovščine. Nikjer nismo tako trpeli zaradi klerikalne korupcije kakor ravno tu. V Št. Vidu smo se nasitili nasilja znanega Belca, v Dobrunjah Korbarja, v Devici Mariji v Polju Dimnika in Mrcine. Na Igu, v Dobrovi, na Brezovici je bilo ravno tako. Povsod korupcija v ob-

— Mi hočemo mogočno Jugoslavijo, v kateri bodo vsi državljani enakopravni in enakoveljavni. V naši državi ne sme biti razlike med Slovenci, Srbi in Hrvati. Pravoslaven Jugoslovanc imeti mora iste pravice in iste dolžnosti kot katoliški ali pa mohamedanski.

čini in aprovizaciji! Šele dr. Žerjav je začel kidati ta hlev. Klerikalci so kričali kakor na raznju. Napodil je pijavke na lgu, v Devici Mariji v Polju, na Brežovici. Dr. Brejc je vse tiste lumpe precej postavil nazaj. Zdaj je dan obračuna. Zato bomo volili odločno napredno listo dr. Žerjava in Jakoba Jesiha!

b. Predsedniki volilnih komisij. Preskrbite si potrdilo svoje občine, da ste vpisani v imenik. Potem lahko volite tam, kjer boste komisarji na dan volitve.

b. Naša JDS. ima prvo skrinjico. Ker je JDS. prva vložila kandidat-sko listo, bo njena skrinjica prva. Vsak volilec bo torej moral z roko najprej iti v demokratsko skrinjico. Somišljeniki, poučite ljudstvo, naj izpusti kroglico kar v prvo skrinjico. S tem voli dr. Žerjava.

b. Naši predstavniki (čuvarki). JDS. je naznanila skoro za vse občine predstavnike, veljavne svoje somišljenike. Predstavniki naj si dobe prepise volilnih imenikov (če ni drugače, obrnite se na tajništvo JDS.) in obveste vse somišljenike, da naj 28. novembra že zgodaj pridejo voliti. Pouk je lahek in se glasi: „Dobiš kroglico, stisneš jo v desno pest in greš z njo v prvo skrinjico ter izpustiš kroglico noter. Nato potegneš zaprto pest ven in jo prazno vtakneš še v ostale skrinjice, da se ne vidi, kako si volil.“

b. Tudi kjer ni JDS.-predstavnikov, je naša skrinjica prva in mora vsak volilec s polno pestjo vanjo in pustiti kroglico noter. Dolžnost predsednikov je, da na to pazijo. Kjer bi lumparski župani hoteli kako napredno skrinjico zatajiti, javite takoj glavarstvu in nam.

b. Nečuvane sleparije klerikalnih županov pri reklamacijskem postopanju prihajajo na dan. Reklamacije so reševali tako, da so volilec rekli: „Ja, ja, vse je v redu, bom sam popravil imenik in poslal pravilne priloge sodniji“. V resnici pa je sodniji poslal brez priloge. Tako so bile reklamacije odbite. Stotine dobrih posestnikov so tem potom klerikalci spravili ob volilno pravico. Brejčev gerent v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani sploh ni predložil nekaterih reklamacij, reklamante pa je obvestil uradno, da je sodnija pritožbe — odbila. Je že v kriminalu. Naši ljudje se jeze. Mi pa pravimo: Kdor je vsled klerikalne lumparije in ker je farovski gerentom preveč zaupal, ob volilno pravico, naj jih zbere te, ki bodo kroglico vrgli v prvo, t. j. dr. Žerjavovo, skrinjico. To bo klerikalce najbolj peklo.

b. Za demokratsko listo. Gorenjski kmet nam piše: Če volimo dr. Žerjava, vemo vsaj za gotovo, koga volimo. Vemo, da je neomahljiv naprednjak, ki se duhovščine nikdar ne ustraši. Vemo tudi, da dela, da ima

kmečko ljudstvo rad in da svojo stvar dobro razume. Vemo, da je vkljub visokim službam revež, med tem ko imajo drugi polne žepe. Z narodnimi socialci nam ni nič pomagano. Kaj pa bo pomagalo, če bosta izvoljena železniški uradnik Držič in dr. Kavčič, ki je pri nas še pred kratkim agitiral za delavsko narodnosocialno stranko. Mi hočemo za poslance take ljudi, ki so trdni in vedno enaki. Kdor je danes narodni sociallec, včeraj je bil demokrat, zvečer je „samostojen“ kmet, takih ne želimo. Pustite nas v miru z narodnimi socialisti, ki spreminjajo barvo, kakor ravno luč nanje posveti.

v Obrtniki in volitve. Obrtniki so se pred 14 dnevi ločili, v kolikor so se ogrevali za stanovske interese, da ne vejo, kateri listi bi dali glasove: NSS., JDS. ali SKS. Sedaj so te tri stranke kandidate postavile: NSS. nobenega obrtnika, ampak povsod železniškega uradnika g. Deržiča, SKS. urarja na brezupnem mestu Rebeka in Franchettija. Zato se obrtniki po vsej deželi nagibljejo JDS. „Slovenec“ ljuto napada gostilničarje, ki so izdali poziv, naj vsi gostilničarji delajo za JDS. Nazivljejo JDS. radi tega stranko — pijancev.

b. Proti narodnim socijalcem. Kak vrag je napilnil narodne socialce, da silijo na deželo? Čemu ta zgaga? Ali res mislijo, da bo njihov kandidat Juvan prodril. In če bi? Kakšno korist bomo imeli od tega. Juvan je bil modelir pri Samasi. Zdaj ima toliko denarja, da lahko cel dan igra tarok. Ni za nobeno resno delo. Čemu nam bodo taki ljudje? Kaj bomo počeli s Šeškom, ki je obogatel ravnokar, pa vendar trdi, da je socialist. Naj razdeli tisti zaslužek, ki ga je naredil pri Auerspergu, med delavce, pa bomo verjeli na njegov narodni socializem. Če dobe narodni socialisti 1000 glasov, je veliko. Komu so jih vzeli. Naprednim strankam! Njihovi glasovi gredo v nič. Kdor se uda temu cepljenju, je izdajalec. V resnici je slabši, kakor farovski podkupljenec. Delavci v Litiji pravijo, da bodo volili Juvana. Zakaj? Ker jim je „Narodno socialna zveza“ med vojno dala nekaj podpor. Juvan in njegovi pa niso toliko pošteti, da bi povedali, da je te podpore dala — JDS. Pač pa kriče, da so demokrati delavski nasprotniki.

Novosti.

* Iz seje deželne vlade. Naredbi z dne 19. novembra 1919 in z dne 12. aprila 1920 o predpisih za mline se razveljavita. Regulacija mlevnine je s tem prepuščena prosti konkurenci. — Načelno se sklone, da se državni žitni zavod opusti in da se ustanovi mesto njega delniška družba, ki bo stala glede razdeljevanja

blaga pod nadzorstvom odseka za prehrano. Direktor odseka za prehrano je pooblaščen, da se radi preustroja žitnega zavoda pogaja z važnejšimi gospodarskimi zavodi. Končno odobritev si pridrži deželna vlada. — Razni ustanovni fondi, ki so bili doslej v deželni upravi, se izroče v upravo pristojnim državnim uradom. — Rešijo se nekateri posli likvidacije imovine bivše vojvodine Kranjske. Odobri se sklep občinskega sveta ljubljanskega z dne 17. julija 1920, da se v regulacijskem načrtu severnega dela mesta Ljubljane opusti dve cesti, ki sta projektirani preko zemljišča strojnih tovarn in livarn. — Uporaba zidarske opeke malega formata, ki je že izdelana, je dovoljena še do konca leta 1921. Vsako nadaljnjo izdelovanje take opeke pa ostane prepovedano.

* Klerikalci in protestanti. Iz katolikizma vemo, da so klerikalci načelni in neizprosni sovražniki protestantizma. Klerikalni jezuitski SLS. pa so dobri tudi glasovi protestantov. Ni čuda toraj, da prejemo naši ugledni občani protestantske veroizpovedi vabilo na tajne konventikle v Jugoslovanski tiskarni.

* Skupščina jugoslovanskih sodnikov. Društvo slovenskih sodnikov v Ljubljani nam poroča, da je bila skupščina jugoslovanskih sodnikov v Beogradu nameravana za dan 7. novembra ter naslednje dni, da pa se je vsled ovir, nastalih v Beogradu, ter na željo srbskih in hrvatskih tovarišev odložila na poznejši čas. Dan sestanka še ni definitivno določen, skoraj gotovo pa se vrši skupščina meseca decembra.

* Koroški Slovenci stradajo. Na Koroškem imajo po odhodu naših uradov avstrijsko aprovizacijo, ampak samo za Nemce in nemškutarje, Slovincem pa ne dajo ničesar. Naša vlada bi morala takoj ukreniti potrebno, da se nemudoma ustavi vsak izvoz živil iz naše države v Avstrijo, ker ako že morajo stradati koroški Slovenci, zakaj ne bi stradali še Nemci, zakaj bi mi Nemce redili?

* Ruski učitelji v Jugoslaviji. Kakor poročajo beograjski listi, je ministrstvo prosvete sklenilo, da sprejme ruske učitelje-begunce v našo službo ter jih namesti po kvalifikaciji.

* Jugoslovanska Matica sklicuje sporazumno z zastopniki vseh strank in društev za danes ob pol 12. uri v Narodnem domu v Mariboru protestni shod proti sramotni pogodbi z Italijo.

* Zaplenjeni milijoni. Osješki veletrgovec Hugon Hahn, ki je nameraval preko Logatca vtihotapati v Italijo 20.000 dolarjev, ji bil na meji aretovan in doveden v ljubljanske zapore. Znesek 20.000 dolarjev je bil zaplenjen. Ta znesek odgovarja približno trem milijonom jugoslovanskih kron.

Gospodarstvo.

= Trošarina na vino. V prvotnem načrtu finančnega zakona je bilo določeno, da mora vinogradnik plačati trošarino na vino, katerega proda. Z ozirom na to določbo je tukajšnja delegacija finančnega ministrstva napravila pravilnik, glede pobiranja trošarine. Glasom tega pravilnika bi smel vinogradnik obdržati zase samo gotovo množino neobdačenega vina, za ostalo vino pa bi moral plačati trošarino. Na intervencijo demokratskih poslancev pri finančnem ministru, se je ta pravilnik toliko spremenil, da sme vinogradnik porabiti zase poljubno množino vina, in sicer brez vsake trošarine. Za vino pa, katero vinogradnik proda ima plačati kupec trošarino.

= Trošarina na meso. Kakor nam poročajo iz Beograda, so odpravili trošarino za meso, z dnem 1. decembrom tekočega leta.

= Obnova Avstrije. Člani avstrijskega oddelka obnove komitije so dospeli v Pariz in so predložili sledeči načrt za obnovo Avstrije: Avstrija dobi za nabavo življenjskih potrebščin, surovin in kuriva kredit 250 milijonov dolarjev, ki se sorazmerno porazdeli na vsako leto tako, da Avstrija do leta 1925 ne bo potrebovala nikakega kredita več. Uporabo kredita bo kontrolirala posebna aliirana finančna komisija. Za kredit jamči vse državno premakljivo in nepremakljivo premoženje.

= Prosta cone v solunskem pristanišču. Grška vlada je dovolila potrebne kredite, da se zgradi prosta cone v solunskem pristanišču. Z ureditvijo proste cone bo naša izvozna trgovina dobila velike koristi in olajšave.

= Oddaja trt. Iz državnih trtnic v bivši Kranjski se bodo oddajale trte prihodnje sponladni onim vinogradnikom, ki se za nje zgledajo pri vodstvu pristojne državne trtnice ali pri državnem vinarskem nadzorstvu v Novem mestu do 20. decembra t. l. Blizje pogoje se izve istotam ali pa iz razglaš pri županstvih in vinorodnih krajih.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dober prijatelj v takih hudih dneh Vam je Fellerjev Elsa-fluid! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 9 K.

Slaba hrana Vam je pokvarila želodec? Fellerjeve prave Elsa-kroglice ga spravijo v red! 6 škatlic 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa-trg št. 360, Hrvatska.

Proda se dobro ohranjen 2-1

gostilniški godbeni avtomat.

Naslov pove upravnistvo „Domovine“.

Delniška glavica: K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezervei okrog K 10.000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa to in inozemska mesta.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica šte. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okrog K 50.000.000 — Telefon št. 261.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, — valut in dovoljuje vaskovrstne kredite. — Brzjavni naslov: „Banka“.